

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
16:16	17:16	17:40
16:15	17:19	17:45
16:13	17:13	17:34

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

רק מהשם

במסגרת מסכת חיינו בין כתלי העולם הזה, רוחשת פעילות עניפה ומגוונת. אנו פועלים ועושים כל מיני דברים, אנשים מסביבנו פועלים ועושים, הבריאה כולה מתפקדת כסדרה. מה שמפתיע הוא, כשדברים קורים באופן לא צפוי או כאילו מעצמם, מקרים שונים מצטרפים יחדיו, ורק במבט לאחר על המתרחש - אנו מגלים כי פרט ועוד פרט לא היו צירוף מקרים, אלא תוכנית סדורה ומסודרת, המובילה ליעד מוגדר מראש שלא ציפינו לו!

כי כבני אדם, כח הראיה שלנו מוגבל. הוא אינו צופה הרבה מדי לעבר, בוודאי שלא יכול לחזות את העתיד. איננו יכולים לקחת בחשבון אלו נסיבות עלולות להוביל למקומות אליהם איננו רוצים להגיע, ואלו פרטים דווקא הם שיובילו ליעדים שלנו.

אך בכל יום מחדש, בכל מקום ומקום, שוב ושוב אנשים מופתעים והמומים מהגילוי האלוקי. איך מסבב כל הסיבות מוביל מקרים שונים ומשונים, התפתחויות מזרות ולא צפויות, אכזבות מפתיעות או הצלחות מרעישות, כשהכל חלק מתוכנית המובילה ליעד אלוקי מכוון ומסומן מראש, למטרה מוגדרת שבורא עולם בחכמתו כיוון את הדרך אליה.

עינינו נקרעות לא פעם בתדהמה, כאשר פלוני החמיץ אוטובוס, התאכזב נואשות, ואז גילה כי פגש בתחנה אדם שהוא מחפש כבר הרבה זמן. או כאשר מישהו מנסה לברר משהו, ובאורח אקראי ופלאי הוא מגיע למקום לא צפוי, פוגש שם את האדם הכי לא צפוי, ומקבל ממנו בדיוק את המידע בו הוא חפץ. לחילופין, אדם המצפה לישועה המבוששת מלבוא, ולפתע, באופן לא צפוי ואולי אפילו מוזר, הוא נתקל במידע שמחיש את ישועתו...

כל ה'מקרים' הללו מוכיחים, שהמילה מקרה בנויה מהמילים "רק מה". שום דבר לא קורה מעצמו, יש מנהל לעולם, יש מנהיג לבירה. הוא מוביל את בני האדם, מכוון את דרכם לפעמים למקומות לא צפויים - אך מטרתו סדורה ומוגדרת מראש!

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

השמירה של עם ישראל

רק התורה הקדושה שומרת על עם ישראל בזמן מלחמה

בתהלים "כי לא בקשתי אבטח וחברי לא תושיעני" וכן כתוב: "אין המלך נושע ברב חיל גיבור לא ינצל ברב כח, שקר הסוס לתשועה וברוב חילו לא ימלט!" השקר הגדול של הסוס שהוא תשועה, כי אם יש גזירה חלילה לא תעזור השתדלות, "אם ה' לא ישמור עיר שוא שקד שומר". ה' איש מלחמה, שם נגזר גורל המלחמה! צריך לזכור כי "סוס מוכן ליום מלחמה ולה' התשועה!" כשה' ישמור עיר גם חשמונאים מעטים מנצחים את היוונים המרובים והחזקים. אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה' אלוקינו נזכיר!

גולית הפלשתי, כולם רעדו ממנו, כולו פלדה! במה בא אליו דוד המלך, בחמשה אבנים. וגולית שואל אותו הכלב אנכי כי אתה בא אלי במקלות, ודוד עונה לו: אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון ואנכי בא אליו בשם ה' צבאות אלוקי ישראל שחרפת היום!

והרי גם דוד המלך בא באבנים ומה אומר שבא בשם ה'? אלא אומר לו דוד, אתה בא בחרב ובחנית הביטחון שלך הוא בחרב ובחנית ואני בא בביטחון בה' ואם הקב"ה רוצה להושיעני יושיעני גם בחלוקי אבנים. ולכן אמר דוד המלך בתהלים "אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם ה' אלוקינו נזכיר" והרי לדוד המלך היה צבא וחיללים סוסים ורכב? אלא שדוד אומר אלה בוטחים ברכב, ואלה בוטחים בסוסים, ואנחנו במה אנו בוטחים בה' אלוקינו. ואומרים חכמינו, חמשה אבנים למה? להזכיר זכות חמשה חומשי תורה. והנה גולית הר אדם, שאיש מכל מחנה ישראל והגיבורים לא יכלו לו, ודוד עם מידת הבטחון שלו מכריע אותו, וגולית נופל עם פניו אל דוד כדי שלא יטרח מידי ללכת לכל ארכו להרגו.

ואמר הכתוב (ירמיה ט) על מה אבדה הארץ... ויאמר ה' על עזבם את תורת... ואמר עוד (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי. כל הבריאה כולה עומדת על לימוד התורה. ואמרו חז"ל מה יעשה אדם וינצל מחבלי משיח, יעסוק בתורה ובגמילות חסדים. והרי ניכר שאנו בתקופת חבלי משיח, כמו שאמרנו, ואשרי מי שרץ לשיעורי תורה שם בבית המדרש הוא מוגן. **אשרי מי שקובע עיתים לתורה, ובא לדרשות ושיעורים באופן קבוע!**

שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

מסופר בנביא על חזקיהו המלך, שהיה זמן מלחמה שרצו לכבוש את ירושלים, מה עשה חזקיהו המלך? נעץ חרב על פתח בית המדרש ואמר כל מי שאינו עוסק בתורה ידקר בחרב זו! בדקו מדן ועד באר שבע ולא מצאו עם הארץ מגבת ועד אנטיפרס ולא מצאו תינוק ותינוקת איש ואשה שלא היו בקיאין בהלכות טומאה וטהרה! ובעבור זאת כאשר צר סנחריב על ירושלים בחיילים עד אין מספר "ויהי בלילה ויעבור מלאך ה' במחנה אשור ובבוקר קם סנחריב ורואה שאין חיילים, מיליונים מתו בין לילה! ברח ולא חזר יותר.

שואלים כולם, למה נעץ חרב בבית המדרש, וכי מי שאינו עוסק בתורה חייב מיתה? אלא שבא לומר להם חזקיהו: מי שאינו עוסק בתורה ידקר בחרב האויב, מי שאינו עוסק בתורה הוא רודף ומסכן את עם ישראל. ולכן נעץ חרב בבית המדרש לסמל ולהודיע, כי החזית האמתית איננה אלא בבית המדרש, אם פה בבית המדרש יהיו חזקים בלימוד התורה יפלו אויבנו לפנינו לחרב. וכיון שלמדו מדן ועד באר שבע נפלו חיילי אשור פגרים מתים.

ובמלחמת מדיין כתוב שמשה רבינו הציב "אלף למטה אלף למטה נאספו לצבא", ומקשים חז"ל אין בתורה מילים כפולות, למה כפלה התורה אלף למטה אלף למטה. מפרשים חז"ל שעל כל אלף שיצאו למלחמה ישוב אלף כנגדם להגן עליהם בלימוד התורה, בקול קול יעקב. והנה אמרי אינשי כשם שאין עשן בלי אש כך אין מלחמה בלי הוגים, ובמלחמת מדיין "לא נפקד ממנו איש!" איך יתכן? חוזרים כולם ללא שריטה, אך אחד לא מת, אלא כך הוא כשיש חזית חזקה אלף למטה.

כמו שאמרו חז"ל שאמר בלעם בלבק מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל. כל עוד שקול תורה מהדהד בבתי כנסיות ובתי מדרשות אין יכול אתה עליהם. וכמו שכתוב "הקול קול יעקב והידיים ידי עשו" ודרשו חז"ל כל עוד שהקול קול יעקב אין הידיים ידי עשו שולטות. **החזית שלנו הם לומדי התורה**, ובפרט תורה של תינוקות של בית רבן, שזכותם לבטל גזירות.

"ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" אומרים חכמים, אם אתם תחרישון מדברים בטלים בבתי כנסיות ובתי מדרשות - ה' ילחם לכם!! זה שאמר דוד המלך,

אמונה ובטחון

פינת ההלכה

פרשת שבוע

מדריך לחיים

סיפור לשבת

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

פרוכת של געגועים

שלג הזלעפות שהחל לרדת בארצות הברית כשבועיים לפני פורים, איכזב עמוקות את הרב רובינשטיין. ככל שהשלג הלך ונערם, כך הלכה אכזבתו והעמיקה. הן אך לפני חודשים אחדים הגיע לשכונת 'ברונקס' שבמנהטן, כדי לחדש את פעילות בית הכנסת המקומי. כמה הוון ומאמץ השקיע בשיפוץ, כמה דמים תרתי משמע הקריב כדי לחדש את תפארת בית הכנסת, ואילו שלג האיתנים הזה משבש את כל התוכניות...

מלכתחילה, תכנן לחנוך את בית הכנסת במעמד גדול ומפואר בליל פורים, אליו יזמין את כל מי שזיק יהודי עוד פועם בלב. אך השלג הכבד הביא לסימני רטיבות קשים בכמה מקומות בבית הכנסת, ואף עובש החל לעלות בזוויות ההיכל. הוא המתין לשוך הסופה, ואז בדק ומצא כי עס רוב הנזקים ניתן איכשהו להסתדר, חוץ מכתם רטיבות אחד, גדול ורוב מימדים, ש'התמקם' בדיוק מעל ארון הקודש, במרכז כותל המזרח...

'דווקא שם יהיה כתם כה מכוער?' - הררה הרב רובינשטיין, 'איך אפשר? הלא אני מביא לכאן יהודים שכבר אינם צעירים, כאלה הזוכרים את בית הכנסת בתפארתו. לצידם, אני חפץ להביא גם צעירים אשר יתרשמו מהמעמד, וירצו לשבו ולפקוד את בית הכנסת. ובדיוק במרכז כותל המזרח יתקלו עיני כולם בכתם עובש דוחה?! מה עושים?'

בדרכו הביתה, אפוף מחשבות אכזבה וכאב, עבר דרך שוק מקומי. בלי להבין למה ובלי לחשוב מדוע, הוא צועד פנימה, נסחף בהמון האדם המשישי בשוק ומחפש מציאות. לפתע, עיניו נתקלו בפרוכת כחולה ויפה, קטיפתית ומרהיבת עין. מגן דוד זהוב רקום באמצעה, פייסים אדומים וסגולים רקומים בצדדיה, ובשוליה רשומות שלוש אותיות באנגלית: E.B.G.

הוא מביט בפרוכת, ולפתע עולה בו הברקה: ניתן לתלות את הפרוכת הזו על קיר המזרח של בית הכנסת, ובגודלה העצום - היא תצליח לכסות יפה את כתם הרטיבות, ואף תוסיף ליופיו והדרו של בית הכנסת, מבלי שאיש יידע שהיא נועדה לכסות על חרפה... הוא מיהר לרכוש את הפרוכת, ארז אותה יפה והניח ברכבו, ויצא לשבו לבית הכנסת כדי לתלותה במקום המיועד.

הוא מתניע את רכבו ויוצא לכביש המהיר, ואז בזוית עינו הוא מבחין באשה מבוגרת, שרצה בשארית כוחותיה אחר האוטובוס המוביל לניו ג'רזי, אך הנהג לא הבחין בה והפליג לדרכו. האשה נאנחה באכזבה רבה, רכסה היטב את כתפיה המעיל לאור הקור הנורא, ובצער מופגן התיישבה להמתין לאוטובוס הבא. כראות הרב רובינשטיין את המראה, הציע לה שתחת להמתין בקור כשעתיים - עד האוטובוס הבא, מוטב תעשה אם תבוא עמו לבית הכנסת הסמוך, בו תוכל לנוח.

הרב רובינשטיין מגיע לבית הכנסת, מראה לאשה היכן תוכל לשתות ולנוח, ושבו לרכבו להוציא את הפרוכת שקנה על מנת לתלותה בקיר המזרח של בית הכנסת. הוא נוטל את הפרוכת לכיוון קיר המזרח של בית הכנסת ופורש אותה כדי למדוד ולחשב כיצד יתלנה בצורה הטובה ביותר. ואז -

'בום!' - שמע לפתע קול נפילה, הכוס שבידי האשה נשמטה מידיה והתנפצה על הרצפה, ואף האשה כמעט קרסה על הארץ. עיניה היו מבוהלות, מבטה התערפל, והרב רובינשטיין חש לעזרתה. 'מה קרה? מה קרה?'

שאל בבהלה, והאשה - נסערת, מבולבלת ונגרשת, אך בקושי מצליחה לפצות את פיה ולומר: 'אני לא מאמינה, אני לא מאמינה...' תוך שהיא מצביעה על הפרוכת...

הרב ביקש להרגיעה בכוס מים קרים, ואז, כששבה אליה רוחה, החלה לספר: 'הפרוכת אותה הרב מחזיק בידו, היא שלי. קניתי לבעלי לפני 35 שנה, הבאתי לו אותה במתנה. הנאצים ימ"ש הפרידו בינינו, מאז לא ראיתיו...' - התייפחה האשה בבכי קורע לב. 'ועתה, עיניי הראות את הפרוכת. שלוש האותיות באנגלית הרשומות למטה מעידות כאלפי עדים. הן אלו ראשי התבות של שמו של בעלי...'

האשה הוסיפה להתייפח בהתרגשות, מראה הזיכרון מן העבר הרחוק, זיכרון מבעלה האובד, הצף אותה בהתרגשות וסערה. הרב הציע לה לקחת את הפרוכת כמזכרת, אך האשה סירבה והסבירה: 'תישאר הפרוכת בבית הכנסת, עדות זיכרון אילמת, שיישאר בעולם זיכרון נצחי מבעלי!' - אמרה האשה והוסיפה: 'היה כדאי להפסיד את האוטובוס, בורא עולם הוביל לכך כדי שאזכרה לראות מזכרת מבעלי הבלתי נשכח, כדי שאזכרה לראות שנותר ממנו זיכרון בעולם!'

בינתיים חלף זמן ממושך, וגם האוטובוס הבא כבר חלף עבה הרב רובינשטיין התגרב להסיע את האשה לביתה בניו ג'רזי, ובכך למעשה תם הסיפור, בחלקו הראשון בלבד. די לו לסיפור זה לו היה מסתיים כאן, בגילוי שממי של השגחה פרטית מטלטלת, איך החמצת אוטובוס הובילה את האשה למזכרת מבעלה. אך לסיפור יש המשך, מסעיר ומרגש לא פחות: בליל פורים בית הכנסת לבש חג. מאות יהודים מהסביבה התכנסו בו, חנכו אותו בשמחה. הרב רובינשטיין קרא את המגילה, ואחר כך חילק אוזני המן וכיבוד קל למשתתפים. עם תום המעמד ביקש לנעול את בית הכנסת, ואז, הופתע לשמוע קול בכי נוגה עולה מאחד הספסלים.

הוא היטב את ראשו לאחור, והבחין ביהודי מבוגר, שיער שיבה מעט את ראשו, היושב בפנינת בית הכנסת ומתייפח בשקט. הרב התקרב אליו, הניח יד רכה על כתפו, ופנה אליו ברוך: 'רבי יהודי, הלא פורים היום. מה לך בוכה? מדוע אתה כה עצוב?' - שאל בדאגה.

להפתעתו הרבה, הזקן לא השיב, אלא החווה באצבעו על הפרוכת התלויה במזרח בית הכנסת. שוב הונפה אצבע אל הפרוכת, והרב רובינשטיין הצטמרר ממש. 'מה קרה? זה קשור אליך?'

'זה שלי!' - הזדעק הזקן - 'זה לא קשור אליי, זה שלי ממש! רעייתי עליה השלום קנתה לי את הפרוכת הזו לפני 35 שנה, כשאיש לא העלה בדעתו כי הצורך הנאצי ימ"ש יפריד בינינו לעולם...'

הרב רובינשטיין החל לרעוד. הוא חש בעוצמה את משק כנפי ההיסטוריה, סגירת המעגל נראתה קרובה מתמיד. 'אני לא מאמין, זה לא יתכן', - לחש לזקן בהתרגשות, 'זה פשוט לא יתכן...'

'מה לא יתכן פה?' - שאל הזקן. 'זה שלי. חרוטים על הפרוכת ראשי התבות של שמי. אשתי קנתה לי את זה במתנה!'

'זה מעניין...', אמר הרב, 'בדיוק בשבוע שעבר

התעניין מישהו בפרוכת. תרצה לפגוש אותו?' - שאל את הזקן שהשיב בחיוב. וכך, בעיצומו של ליל פורים חורפי, בכביש המוביל לניו ג'רזי, נסעה שוב מכוניתו של הרב בדרכה לאותה כתובת בה ביקר אך לפני שבוע. לבו פעם בעת, מחשבותיו נשארו לאפיקים דמיוניים למחצה, אך הוא השתדל לנהוג בזהירות, למרות הצמרמורת שחש בכל חלקי גופו.

כשהגיע לכתובת, ביקש מהזקן להמתין ברכב, ונקש בדלתה של האשה. היא פתחה לו את הדלת בהפתעה מוחלטת. היטב זכרה עדיין את דמותו ולא הבינה מה הביא אותו אליה שוב. 'תשבי בבקשה ותקחי לך כוס מים', פתח הרב את ביקורו בביתה, 'יתכן שאת עומדת בפני תגלית מרגשת...'

ואז לאט לאט, עקב בצד אגודל, החל הרב לספר כי מישהו הגיע לבית הכנסת והתעניין בפרוכת. הוא החל להסביר כי הלה נראה בן גילה, ויתכן שמדובר במי מקרובי משפחתו או משפחתו של בעלה, או אולי - הניח הנחה 'מוגזמת' - אולי זה הבעל האובד בכבודו ובעצמו. האשה נזעקה וביקשה לפגוש, ואז יצא אליו הרב וביקש ממנו להיכנס הביתה...

'משה!' - זעקה האשה ברגע שהבחינה בדמותו. 'בלה!' - זעק הוא לעברה - - -

השניים התייפחו בדמעות, בכי תמרורים. 32 שנים חלפו מאז נפגשו באחרונה, שניהם היו בטוחים כי בן הזוג עלה על המוקד, מסר נפשו על קידוש ה' בזה, והרב רובינשטיין כשהבחין זה בזו, והרב רובינשטיין הרגיש שזה לא בסדר שהוא מפריע לרגע המרגש, המטלטל והמסעיר, אם לא שעליו לעמוד ולוודא כי ההתרגשות אינה מסכנת אותם...

וכך, שלג מעצבן, טיול מיותר בשוק והחמצת אוטובוס לניו ג'רזי, הפכו למניעים של איחוד משפחה. לא יאומן כי יסופר, איך מסובב כל הסיבות, בורא עולם המשגח ומנחה את העולם, צירף מקרה של שלג יוצא דופן, קניה מזורה בשוק מזוהר עוד יותר, ואיחור אוטובוס מצער - לכדי תגלית של בני זוג זה לזה, לאחר 32 שנות פרידה...

והלך העולה מהסיפור המדהים הזה, המובא מפי הרה"ג ר' צבי רפפורט שליט"א בספר 'אמונה שלימה', מטלטל כל חדרי לב: כל כך הרבה דברים קורים סביבנו, שאיננו מבינים מה תכליתם. פעמים כה רבות אנו מתעצבנים על מה שקורה, מתאכזבים משיבושים שנראים מיותרים, מרגישים שחלקים מההתפתחויות פועלים הפוך מהרצוי...

אך לעולם הזה יש מנהיג, המשגיח בהשגחה פרטית על כל נברא ויצור הוא מכוון את כל מה שקורה בעולם, מתכנן מה יקרה מת, מה יילך יותר טוב ומה יתקל בבעיה ברגע האחרון. וככל שנפנים שהעולם הזה מנוהל בהשגחה, כך לעולם לא נתאכזב ולא נתעצב. אנו יודעים ומאמינים שיש מנהיג לבירה, הוא יודע ומכוון את העולם, והוא צופה נסתרות ורואה עבר הווה ועתיד חבוקים ושלובים זה בזה, ומנהלם לטובתנו ולמענו.

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב אשר קובלסקי
נכנסו לאתרנו: Rabenu.com

**"האשה
הוסיפה להתייפח
בהתרגשות, זיכרון
מבעלה האובד הצף
אותה בסערה..."**

מדריך לחיים הרב אהרן פרידמן

איזה פתרון רצוי

אחת הדרכים היותר יעילות, שבאמצעותן אפשר להינצל מליפול במלכודת הפונה, ולהימנע מלתת עצה או טיפול על משהו שהפונה כלל לא מעוניין בו, היא פשוט לברר אצל זה שבא לבקש עצה ותושיה, מהו הפתרון המועדף מבחינתו והיעיל לדעתו. כך נוכל להבין את מטרותיו ונדע להיזהר שלא להציע לו הצעות שהו ידחה בשתי ידיים, במקרה הטוב... כדי לפשט את הרעיון, אציג שוב דוגמא פשוטה, אחת מני רבות העולות על שולחני בעבודה יומיומית:

אמא מתקשרת ומבקשת להיוועץ, בנידון ילדיה שאינם ממושמעים עד שהיא אובדת עצות. אילו הייתי קורא רק את השורות החיצוניות של תלונת האם, הייתי אולי מתפתה ומנסה ללמד דרכי הטלת משמעת וכו', שכן זהו המענה שבעיה מסוג זה דורשת. ברס, במשך שנות עבודתי למדת, ועדיין ממשיך ללמוד, לגלות סבלנות ואורך רוח ולהשקיע יותר זמן בדליית פרטים, לפני שאני מתחיל להציע הצעות. ואכן, לפעמים הפרטים הנוספים משנים את כל התמונה.

לא אחת, גם במקרים "תמימים מעין" אלו, נוכחתי לדעת מתוך לימוד הפרטים שנחשפו בפניי, שהאם כלל אינה מחפשת דרכים להשתלט על הילדים, ויתכן שהיא אף יודעת מצוין איך עושים זאת. התברר, שכל אשר היא רוצה הוא, לשפוך את לבה ו"להוציא קיטור" על

פרשת שבוע הרב צה ויאה

פרשת חיי שרה

קיבלנו משמיים מתנה יקרה מפז ותפילה שמה. הבטיח בורא העולם "בכל מקום אשר תזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך" ללא תנאים של מצב רוחני, אפילו לא מצויין בפסוק מקום מסוים, בכל מקום ובכל מצב רק תזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך.

מלך מלכי המלכים מגיע עד אליך, לכן כתוב בתהילים "תפילה למשה" שהיה ראש הנביאים ובעני כתוב "תפילה לעני" מפרשים חז"ל (מדרש רבה) כיצד משה רבינו ועני מוזכרים באותה מידה, ללמדך שבתפילה לקב"ה כולם שווים, כמה נפלא הרעיון עד ש"החזון איש" זי"ע שיבח את התפילה שהיא "מטה עוז ביד כל אדם", שיבח אותנו דוד המלך זי"ע וכינה את עם ישראל "תולעת יעקב" וכבר שאלו חז"ל מדוע "תולעת" ולא דוגמא אחרת? ותרצו שתולעת זו החיה היחידה שאין לה כח בגופה כלל, אלא כל כוחה הוא בפיה וכך אנחנו כל כוחנו בפינו בתפילתנו.

וראים זאת בחוש בפרשתנו, אברהם אבינו שולח את עבדו הנאמן אליעזר למצוא שידוך לבנו יצחק אבינו, אליעזר מקבל מאברהם אבינו נדוניה משובחת מאד גמלים זהב וכל טוב, ובנוסף את ברכת רבו אברהם אבינו, עם כל זאת בהגיעו לבאר נושא אליעזר את עינו השמיימה ומבקש "בורא עולם תראה לי את הנערה המתאימה", אליעזר נעזר בכוח התפילה, לא סומך על עצמו ולא על כוחותיו, אך ורק על כוח התפילה. ולאחר

בעלה, המהווה, לדבריה, דוגמא שלילית כלפי ילדיו בהתנהגותו חסרת המשמעת.

אימרו אתם: האם במקרה כזה, מבקשת האם ללמוד דרכי התמודדות עם בעיות משמעת, או שהיא מחפשת לגרור את היועץ לפעולה נגד האב?! כשאלו הם המניעים שלה, הלא כל עצה שניתן לה בנידון המשמעת, תידחה על ידה בקש וטיפול על אוזניים ערלות, ומאידך, כל מילה לא זהירה שאוציא מן הפה, תנוצל עד תום...

מי שרוצה באמת להצליח בעצה שהוא בא לתת לזולתו, אסור לו להסתפק ב"תלונה הרשמית" המוגשת בפניו, אלא עליו לתחקר את הפונה לעזרתו ולשאלו אותו, לאיזה מצב הוא חותר להגיע ואיזה סוג פתרון הוא מחפש. כיוון שכך נוכל לשמוע מן המתייעץ עמנו מה מטריד אותו באמת, ובהמשך לחפש פתרונות רצויים לבעייתו, ולא למה שנדמה לנו.

אולם, עד כמה שונה התמונה, כשהורה מנסה לבדוק קודם מה בעצם רוצה בנו להשיג בפנייתו, ובהבין זאת, הוא עושה מאמצים כדי להביא אותו לרצות במה שהוא. ההורה רוצה שהוא ירצה, ולשאוף לאשר הוא מבקש שישאף. או אז, יוכל לסכם עמו את המטרות הסופיות המשותפות לשניהם ולהגדירן בבירור, כשהיעד הסופי מוגדר על ידי הצד המטפל והצד המטופל גם יחד. כאשר הם יצעדו יחדיו למטרה זוהי, ניתן לקוות, כי האמצעים, שהיו מקובלים על שניהם כאחד, יסייעו למטופל להגיע למטרה ולכבשה. ההורים שהצליחו לקבוע עם ילדיהם סדר יום ומטרה משותפת, כשגם הילד היה מעוניין בדיוק בהגשמת אותה מטרה שההורה ניסה לעזור לו להשיגה, תוך שהם מגדירים ביתר בהירות את מפת הצרכים לטווח הקרוב והרחוק - זכו לראות תוצאות מפתיעות.

למאמרים נוספים של הרב אהרן פרידמן
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

תפילתו הקב"ה שולח את רבקה אמנו אל הבאר לאחר המפגש ביניהם אליעזר צריך ללכת לבקש ידה מבית אביה, וביציאתו מבית אביה פונים לבן ובתואל לאליעזר ואומרים "קח את הנערה ולך כאשר דיבר ה'" ונשאלת השאלה מהיכן לבן ובתואל ידעו שהשידוך הוא כדבר ה'? אלא באה לימז לנו התורה הקדושה ברגע שהאדם מתפלל על ענין מסוים מעתה ואילך זהו כבר רצון הקב"ה - זהו "דבר ה'", כמה רוגע יוסיף האדם למהלך חייו, תפקידו להתפלל ולהמשיך בדרך ללא דאגה, ללא לחצים! התפללת - מכאן הקב"ה מוביל אותך על הצד הטוב ביותר. וצריך להתפלל על כל פרט ואפילו הקטן ביותר, ביום מן הימים נכנס אברך ל"חזון איש" ונעליו היו קרועות שאלו הרב מדוע נעלית קרועות? ענה האברך "אין בידי כסף", שאלו הרב מדוע אינך מתפלל? ענה לו האברך לא שייך להתפלל על נעלים זה לא נעים, ענה לו הרב יש לך בעיה גדולה! אתה לא מבין שבורא עולם הוא אבין, מאבין לא היית מבקש נעליים!?

מסופר על אדם צדיק שהפליג למקום מסוים ביחד עם שני בניו, מאות מטרים לפני הגעתם למחוז חפצם הספינה שבה הפליגו החלה טובעת, כולם קפצו למים להציל נפשם וכך גם מיועדו ושני בניו שלא ידעו לשחות, האבא החל למשוך אותם בכל כוחותיו ולשחות איתם ביחד, ואז קרה הגרוע מכל האבא מרגיש שאין בידו האפשרות להציל את שני בניו חייבים לותר על בן אחד עם כל הצער שבדבר, האבא אוסף כוחות נפש ומחליט לותר על ילד אחד על מנת שלא יטבעו שלושתם, האב ובנו ממשיכים בדרכם לחוף, ובנו מאחור על סף טביעה זועק בשארית כוחותיו האחרונים "אבא, אבא" האב מסתובב בחזרה מקבל כוחות עצומים לוקח את בנו ומצליח להגיע עם שני בניו בריאים ושלמים לחוף מיבסחים.

וראים כאן כמה כוח יש לצעקה שיוצאת מעומק הלב, אם כך פעלה צעקה של בן לאבא בשר ודם, קל וחומר ההשפעה שיש לצעקה שלנו לפני בורא עולם.

הרב צה ויאה מרצה באתר ישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

הלכות ומנהגים הרב אהרן זכאי

עשיית מלאכה בערב שבת

העושה מלאכה בערב שבת מן המנחה והלאה - אינו רואה סימן ברכה. כלומר שלא יראה סימן ברכה מאותה מלאכה, שאף שיריח במקום זה יפסיד במקום אחר. וזמן האיסור הוא מזמן מנחה קטנה. דהיינו שעתים וחצי לפני שקיעת החמה בשעות זמניות.

טעם איסור עשיית מלאכה הוא משום כבוד שבת, כדי שהיה פנוי להכנת צרכי שבת. ולכן לתקן בגדיו וכליו לצורך שבת - מותר כל היום. אבל אם אינו עושה לצורך שבת, אפילו אם אינו עושה להשתכר - אסור. ובגדי חבריו אם הוא לצורך שבת ואינו נוטל שכר - מותר.

לא אסרו אלא מלאכה גמורה, אבל משא ומתן (מסחר) - מותר, וכן פשט המנהג להתיר. ומכל מקום יש להפסיק את המשא ומתן מבעוד יום כדי שיוכל להכין צרכי שבת ולטבול ולהחליף בגדיו, שאם חכמינו אמרו שיש למעט לימודו בערב שבת כדי שייכן צרכי שבת, כל שכן שיש למעט במשא ומתן לכבוד שבת, והבוטח בה' חסד יסובבנו.

איסור עשיית מלאכה הוא דוקא כשעושה המלאכה בדרך קבע, אבל אם עושה אותה דרך עראי לפי שעה - מותר, ולכן מותר לכתוב אגרת שלומים וכל כיוצא בזה. וכן יש להתיר אפילו כתיבת אגרת של משא ומתן ואפילו שאינו דבר האבד. וכמו כן יש להתיר לכתוב חשבונותיו ולחשוב הרצאותיו. אבל חשבון הכתוב אצלו בפנקס היומי ורוצה לסדרו בפנקס אחר - אסור.

לכתוב ספרים לעצמו דרך לימודו - מותר. וההיתר הוא אפילו אם קובע עצמו לכתובה, ואפילו שאינו כותב דבר חידוש, כיוון שזה דבר מצוה. אבל אסור לכתוב לחבירו בשכר. ולכן סופרי סת"ם (ספרי תורה, תפילין מזוזות) שכותבים בשכר, יזהרו שלא יכתבו לאחר זמן מנחה קטנה, אלא אם כן צריכים הם עתה לספר תורה או לתפילין או למזוזה, או שהם דחוקים לצורכי שבת שאז מותר להם לכתוב.

איסור עשיית מלאכה לאחר מנחה קטנה הוא דוקא כשעושה מלאכת עצמו, אבל פועל שנשכר אצל בעל הבית, יכול לעבוד גם לאחר זמן מנחה קטנה, אלא שצריך הוא להקדים וללכת לביתו זמן מסוים לפני השקיעה (ושיעור הזמן הוא שיוכל למלאות לו חבית של מים, ולצלול דג קטן, ולהדליק את הנר). ומכל מקום כל זה בדיעבד כשלא התנה אחרת, אבל לכתחילה מוטל על הפועל להתנות עם בעל הבית שלא יעבוד בערב שבת אלא עד זמן מנחה קטנה.

כביסה בערב שבת

עזרא הסופר תיקן שיהיו מכבסים בגדים ביום חמישי לכבוד שבת. ולא יכבסו בערב שבת, כדי שיהיו פנויים להתעסק בצרכי שבת. ואם מכבסים ביום רביעי גם זה נחשב לכבוד שבת כמו יום חמישי, כי התחלת ההכנה לשבת היא מיום רביעי, מה שאין כן בימים ראשון שני

ושלישי השייכים לשבת שעברה ואינו ניכר בהם לכבוד השבת. אבל אם יש הכרח לכבס ביום ראשון שני ושלישי - מותר.

ואם נאנסו ולא כבסו עד ערב שבת - רשאים לכבס בערב שבת.

בזמנינו רגלים לכבס אפילו בערב שבת, כיוון שמכבסים במכונת כביסה, ואין הכביסה מפריעה להכנת צרכי השבת

מלאכה אצל גויים

מותר לנסוע באניה של קיטור, אשר הקברניט וצוות העובדים שלה גויים, אף על פי שממשיכים לשוט גם בשבת, ואין לאסור בזה משום איסור תחומין. אך יש להמנע מלשוט באניה שהקברניט וצוות העובדים שלה יהודים, אם נוסעים גם בשבת, לפי שהנוסעים נהנים ממלאכת שבת, ובימינו אין שום פקוח נפש בדבר.

מותר למסור מכונית בערב שבת לתיקון אצל מוסך של גויים, באופן שכל פועליו גויים, על מנת שיוכל לקחתה חזרה ביום ראשון, כשקצב לו סכום תשלום עבור עבודתו, ובלבד שיש שהות מספקת לבצע את התיקון בערב שבת או במוצאי שבת, ואז אפילו אם הגוי מבצע את התיקון של המכונית בשבת - מותר, הואיל ואינו אומר לו לעבוד בשבת, ויכול הגוי לעשות את המלאכה בערב שבת או במוצאי שבת. ואם מסר את המכונית לתיקון כשהזמן היה מצומצם, ואין שהות מספקת בידי הגוי לבצע כל התיקונים במכונית אלא אם כן יעבוד בשבת, לכתחילה אין לעשות כן, שהרי זה כאומר לו בפירוש שיעבוד עבורו בשבת, ומכל מקום במקום צורך יש להקל בזה, גם אם ישלים את התיקון בשבת. ואחינו האשכנזים מחמירים בזה.

נסיעה בערב שבת

אין הולכים בערב שבת יותר משלוש פרסאות מתחילת היום. דהיינו זמן של הליכה עד שליש היום, והטעם כדי שיעגל למחוז חפצו בעוד היום גדול ויוכלו להכין צורכי סעודת שבת עבורו, בין שהולך לבית אחרים בין שהולך לביתו, במה דברים אמורים? - כשלא הודיע על בואו, אבל אם הודיע על בואו מראש - מותר ללכת אפילו דרך ארוכה. ויש אומרים שאם רגילים במקומו להכין צורכי הסעודות בריחו, אין נוהרים להקפיד על אורך הדרך.

יש אומרים שהדין המוזכר בסעיף הקודם הוא דוקא בהולך ברגליו, אבל בנוסע במכונית (או רוכב על סוס), נהגו העולם להקל, ומכול מקום צריך ליזהר לכתחילה שלא ילך או יסע עד סמוך לערב (גם אם הכינו לו את צרכי הסעודה), מפני שכמה פעמים נכשלים על ידי זה ובאים לידי חילול שבת, כי אפילו בביתו (וכל שכן בבית המארח) כשבא סמוך לשבת מוסיפים לבשל בשבילו ומחללים שבת, וגם כמה פעמים יקרה שלא יספיק להגיע לביתו מבעוד יום עד חשכה ממש, וכמה חילולי שבת עלולים לצמוח מכך, ולכן ישים אדם כל זה אל לבו, ולא יסיתנו היצר לומר עוד היום גדול.

להלכות נוספות של הרב אהרן זכאי
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

רגע חושבים

הרב יהודה שמעוני

לחיות אמונה בשמחה

עלינו לזכר שבטחוננו בה' חייב שיהא עתה כמאז, וכמו שבימים ההם של הארת פנים בודאי היה מחיב הבטחון בה', כן בימינו לא השתנה כלום, ועלינו לבטח בה' כמאז.

ואצטט לך את דבריו הנפלאים של הג"ר בן ציון במברגר זצ"ל מספר גנזי שערי ציון עמ' קח-קט - מאמר מעת מלחמת העולם השנייה.

חיבים אנו להתחזק באמונה ובטחון בה'. דרגות רבות באמונה ובטחון השלב הראשון הוא להרגיש בחינת "א-ל חי" - לפני מעמד קריעת הירדן על ידי יהושע חזק יהושע את העם "ויאמר יהושע בזאת תדעון כי אל חי בקרבכם" (יהושע ג', י'), לא אמונת אלקות שכלית גרידא, לא אמונת "על השמים כבודו" בלבד, אלא א-ל חי בקרבנו, אלקים מנהיג בחיי יום יום, סבת הסבות של כל הטבעיות בעולם הזה.

חיבים להתחיל להרגיש, כי הבטחון בהנהגת הבורא בחיינו, הוא לא פחות משאר סבות טבעיות להצלחנו, כמו שאנו מרגישים שכסף ונשק הוא דבר שיכול להועיל לנו, כך אנו חייבים להרגיש שהבטחון בה' הוא הדבר שיכול לעזור לנו, ועל ידי הרגשת א-ל חי בקרבנו, נגיע לאמונה כי אין עוד מלבדו, והוא יתברך סבת כל הסבות.

הלכות ההשתדלות ופקוח נפש, משתנים לפי דרגות האמונה, וכבר האיר עיינינו רבנו מאיר שמחה הכהן מדווינסק, כאשר העיר דווינסק היתה לפני חזית המלחמה ועמדה בסכנה בזמן המלחמה העולמית הראשונה, הורה לעצמו ולאחרים שלא לעזוב את העיר, הוראתו היתה שאין חיוב השתדלות על ידי בריחה, כיון שאמונתו בא-ל חי בקרבנו היתה אמונה מעשית, לכל כדור יש כתבת מאת השם יתברך, ולא מאת היורה ברובה, ועל ידי זה הלכה של פקוח נפש משתנית מעת לעת על פי המצב ודעת תורה של גדולי הדור.

יש שנתפסו עתה לברור הלכות פקוח נפש והמתחייב מכך. לא די בברור הלכות פקוח נפש, יש להתחזק במוסר, באמונה ובטחון.

יש לפחד מן הכדור כאשר אין אמונה והכדור נפגש במקום שהיורה יורה, אבל כאשר יש אמונה שהכדור פוגע במקום שה' שולח, אין פחד, יש מנוחת הנפש, והלכות פקוח נפש מקבלות פנים חדשות, ואם כן אצלנו המצב בשעה זו חזק באמונת "א-ל חי בקרבנו", ורק אחר כך אפשר לדון מהו מצב של פקוח נפש.

מה עושים כשהצבא הנאצי בגבול ישראל?

תוכנית אחרת, סמלית במהותה. במקרה של פלישת הגרמנים לארץ, הארגון יכבוש את העיר העתיקה מידי הירדנים, וינהל משם את הקרב האחרון תוך כדי הכרזה על ריבונות יהודית על הכותל המערבי.

מצמרר....

ומה עושה יהודי בבני ברק כשהצבא הנאצי בגבול ישראל...

היטיב לספר זאת הסופר המחונן רבי משה פראגר ז"ל: ישבנו במרפסת מזוגגת בבית קטן באחד מרחובות אפופי השקט, של שכונת זכרון מאיר בבני ברק. אני והרב **מפונביץ'**. הרב יוסף שלמה כהנמן, שאיבד את כל משפחתו על ידי הנאצים (מלבד בנו רבי אברהם), ושכל קהילתו נספתה אף היא, ישב באותן שעות מטלטלות של חוסר וודאות וניהל שיחה ערה.

"אז מה הודיעו הבריטים בחדשות?" - שואל הרב ומשיב לעצמו - "הם, הבריטים עצמם הכתירו את הגנרל הנאצי רומל בתואר כבוד. ואיך זה שהגוי הפיקח הזה, צ'רצ'יל (ראש ממשלת בריטניה), שאינו פחדן כלל וכלל, נבהל מהסתערות הטנקים הגרמנים מגבול מצרים? סימן הוא, שהמצב הצבאי מביש למדי..."

"רומל הערמומי", המשיך הרב "מתכנן להסתער ולכבוש בזריזות את ארץ ישראל. אומרים שמטבורק אשר בגבול המדבר המערבי ועד לפורט סעיד על גדות הסואץ, אין אפילו קו הגנה אחד ראוי לשמו. ואם כן הדבר..."

"ואם כן הדבר..." התנער הרב מפונביץ' ממקומו בסערה, "אם כן הדבר, שרומל כל כך ממנה, ושהסכנה כל כך מוחשית, **אני חייב להזדרז. ותיכף ומיד בהקדם האפשרי, להקים את ישיבת פונביץ' המחודשת, פה בגבעת זכרון מאיר. עכשיו וחבל על כל רגע!!**"

(האיום הוסר בדרך ניסית בקרב אל-עלמיין המפורסם, בכ"ג חשוון תש"ג. קרב שהיווה תפנית מכרעת בגורל ארץ ישראל ובגורל מלחמת העולם השנייה כולה, ושאת סיפורו הניסי והמדהים נניח לבמה אחרת)

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
להרצאות נוספות כנסו: Rabenu.com

רוצה לטעום טעמה של תורה?

הנך מוזמן לבוא וללמוד בישיבתנו הקדושה בראשות

הרה"ג **דניאל זר שליט"א**

ביחד עם צוות נרחב של תלמידי חכמים ואברכים

המלמדים ומרוממים את בני הישיבה בתורה

ויראת שמים עם יחס אישי ומתוך הארת פנים

ארוחות ברמה גבוהה, חדרי מגורים נקיים וממוזגים,

יציאה לטיולים ובריכות, מחנה קיץ ועוד.

☎ **03-5701212**

📍 **המכבים 108 בני ברק** ✉ **info@rabenu.com**